

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Πέμπτη 16 Δεκεμβρίου 1910

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕΙ

ΤΩΝ

ΕΝ ΤΩ ΕΞΩ ΕΛΛΗΝΙΣΜΩ ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται

Ἐπιστολαί, συνδρομαὶ καὶ ἐπιταγαὶ

ἀπευθύνονται : ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΣ ΤΩ ΔΙΕΥΘΥΝΤῃ

Ο Κ. ΛΑΜΠΑΚΗΣ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ Α. ΥΨ. ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ
ΣΑΞ ΜΑΪΝΙΚΕΝ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀνεφέρομεν ἤδη συντόμως εἰς τὸ παραλ-
θὼν φύλλον τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐν
μέσῳ ἀσφυκτικοῦ κόσμου τῶν γραμμάτων,
τῶν φοιτητῶν καὶ ἐκλεκτῆς μερίδος Κυριῶν
διάλεξιν τοῦ κ. Λαμπάκη. Κρίνομεν ἤδη
ἀναγκαῖον νὰ δώσωμεν περίληψιν τῶν ὑπὸ
τοῦ κ. Λαμπάκη λεχθέντων ἐν τῇ διαλέξει
ταύτῃ, τόσῳ μᾶλλον, καθόσον τὰ ἐσχάτως
δημοσιευθέντα περὶ τοῦ Πρίγκηπος Μαξι-
μιλιανοῦ συνέπεσαν κατὰ τύχην μὲ λίαν σχε-
τικὸν μέρος τοῦ μαθήματος τοῦ ἐγκρίτου
ὕφηγτοῦ, καὶ εἶνε ἀρκούντως σημαντικὰ
καὶ διαφέροντα, διότι δίδουσι τὸ μέτρον τῶν
ἀληθῶν γνωμῶν περὶ τῶν σκέψεων τοῦ πρί-
γκηπος καὶ περὶ τοῦ ζητήματος.

Ὁ κ. Λαμπάκης διδάσκει ἤδη τις ἡ ἀξία
τοῦ μαθήματος τῆς Χριστιανικῆς ἀρχαιολο-
γίας, καὶ ὅτι μεγάλως αὕτη συμβάλλει εἰς
ἀναίρεσιν τῶν ἐλληνοφόνων γνωμῶν τῶν
ὀπαδῶν τοῦ Φαλμεράϋερ, ὅτι δῆθεν οἱ νῦν
Ἕλληνες δὲν εἶνε ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων
Ἑλλήνων, καθόσον ἡ μὲν Ἀττικὴ ἔμεινεν
ἔρημος ἐπὶ 400 ἔτη ἀπὸ τοῦ 600—1000, ἡ
δὲ Σμύρνη ἐπὶ ἑπτὰ αἰῶνας ἀπὸ τοῦ 400—
1050 δι' ἀκαταμαχῆτων ἐπιχειρημάτων ἐ-
πιγραφῶν, μνημείων ναῶν καὶ συντριμμα-
των κλπ. ἀπεδείκνυσεν ὅτι οὐδέποτε ἡ
Ἑλλὰς καὶ ὁ ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνισμὸς διε-
σπάσθη καὶ ἔπαυσε ν' ἀποτελῇ συνέχειαν
τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὡς κυρίως ἀποδει-
κνύει διὰ μακρᾶς σειρᾶς ἐπιχειρημάτων ἐν
τῷ τελευταίῳ αὐτοῦ ἔργῳ τῶν Ἑπτὰ Ἀ-
στέρων τῆς Ἀποκαλύψεως. Ἀνέφερε δὲ
ὅτι εὐτυχῶς σήμερον κατεδικάσθη ὑπὸ πάν-
των σχεδὸν ἡ ἀνιστόρητος μομφὴ αὕτη κατὰ
τῆς Ἑλλάδος, ἧς ὅμως ἀπὸ τοῦ 1835
διαδομένη πολλαχῶς ἔβλαψε ταύτην. Εὐ-

Κριτικός
16. 106p 1911
Μαξίμιανου
ἐν Σαξωνία

Παύλου
1901

τυχῶς, εἶπεν, ἐσχάτως ἔχομεν πολλοὺς φι-
λέλληνας ἐπιστήμονας μετὰ πεποιθήσεως
ὑποστηρίζοντας τὸ ἐνιαῖον τῆς Ἑλληνικῆς
φυλῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ὧν
πλὴν ἄλλων ταύτην τὴν στιγμὴν προεξάρ-
χει ὁ Μαξιμιανὸς Πρίγκηψ τῆς Σαξωνίας,
οὗτινος τὰ περὶ Κρήτης, περὶ τῆς Ἑλληνι-
κῆς γλώσσης καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλη-
σίας τελευταῖον αὐτοῦ δημοσίευμα θέλουσι
κυρίως ἀπασχολήσει τὸ σημερινὸν ἡμῶν
μάθημα.

Ἀναγκαῖον ὅμως πρὸ τούτων ἐθεώρησεν,
ὥς εἶπεν ὁ κ. Λαμπάκης, νὰ προτάξῃ ἐν
χρονολογικῇ τάξει τὴν μετ' αὐτοῦ σχέσιν,
τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ εἶτα τὰ λαμπρὰ αὐ-
τοῦ αἰσθήματα ἅτινα ὁ πρίγκηψ τρέφει πρὸς
τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν καθόλου ὀρθόδοξον
Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν.

Καὶ ἀναφέρει ὁ κ. Λαμπάκης ὅτι ἐν
Σμύρνῃ ἐγνώρισε τὸ πρῶτον τὸν σοφὸν ἄν-
δρα, ὅστις ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ Σιαδίου τοῦ Πά-
γου ὅπου ἐμαρτύρησεν ὁ Πολύκαρπος, ἐγο-
νυπέτησε καὶ ἀνέγνωσε τὰ τοῦ μαρτυρίου
αὐτοῦ· μεταβὰς δ' εἶτα εἰς Ἐφεσον ἐπὶ κι-
νητῆς πλακὸς Ἀγίας Τραπεζῆς (*altere
portetile*) μετὰ κατανύξεως οὐ τῆς τυχοῦ-
σης ἐλειτούργησεν ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων τοῦ
ἰαοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπὶ τοῦ χώρου
ἐκείνου ἔνθα ὁ Ὑψιπέτης ἔγραψε τὸ Εὐαγ-
γέλιον. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος», ὅπου βραδύ-
τερον ἐπὶ αἰῶνας πανταχόθεν τοῦ κόσμου
συνέρρεον οἱ πιστοὶ ὅπως μετὰ τὸν Ἅγιον
Τάφον καταφιλήσωσι καὶ τὰ ἐδάφη ἐκεῖνα,
ἐφ' ὧν ἐπάτησαν οἱ πόδες τοῦ Ὑψιπέτου,
ὅπου ἐτάφη ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ὁ Τι-
μόθεος καὶ πληθὺς ἁγίων Μαρτύρων.
Αὐτόδηλον ἔκτοτε ὅτι οἱ δύο ἄνδρες ὁ
συγγραφεὺς τῶν 7 Ἀστέρων καὶ ὁ γηραιὸς
Πρίγκηψ ἐξ ἐπιστημονικῶν λόγων συνηντή-
θησαν ὡς κοινὰ αἰσθήματα περὶ τοῦ καθό-
λου Ἑλληνισμοῦ περὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἑλλη-
νικῶν Χριστιανικῶν μνημείων καὶ τῶν ἐπι-
ζώντων Ἑλλήνων χριστιανῶν.

Ἐκ Σμύρνης ὁ Πρίγκηψ μετέβη εἰς Κων-
σταντινούπολιν ὅπου μετὰ σεβασμοῦ ἡσπά-
σθη τὴν δεξιὰν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρ-
χου λειτουργήσας δὲ ἐν τῷ καθολικῷ ναῷ
ἐκήρυξεν ἑλληνιστὶ ὀνομάσας ἑαυτὸν εὐτυχῇ
ὅτι ἀξιούται διὰ τῆς θειοτέρας τῶν γλωτ-
τῶν ἑλληνιστὶ νὰ ὁμιλῇ εἰς τὴν ποτε πρω-
τεύουσαν τῶν χριστιανῶν Βασιλέων.

Ὅτε ὁ Πρίγκηψ ἐπανῆλθεν εἰς Φριςβοῦρ-
γον καὶ ὁ κ. Λαμπάκης εἰς Ἀθήνας, ὁ τε-
λευταῖος ἔγραψεν εἰς τὸν Πρίγκηπα :

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26)9 N)βρίου 1909

Ὑψηλότατε,

Πρὸ μηνὸς ἐπανῆλθον ἐκ τῶν προσφι-
λῶν μοι μελετῶν τῆς Ἀσίας. Ἀληθῶς ἐξ
Ἀνατολῶν τὸ φῶς ! Ἔλαβον τὴν ἐπιστο-
λὴν, ὡς καὶ τὴν φωτογραφίαν τῆς Ὑμετέ-
ρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος καὶ ἐκφράζω
Ὑμῖν τὴν βαθεῖάν μου εὐγνωμοσύνην ἐπὶ
τιμῇ.

Ναί· κηρύσσω τὸ ἐπ' ἐμοὶ πρὸς οἰκοδο-
μὴν καὶ ὠφέλειαν τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ τῆς
Ἀνατολῆς, ἐξ οὗ ἐπέλαμψεν ἡμῖν ὁ μέγας
Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλ' εἰς τὴν δρό-
σον τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐναπόκειται
ἡ ἀναβλάστησις τοῦ θείου σπόρου, εἰς τὴν

σον τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐναπόκειται ἡ ἀναβλάστησις τοῦ θείου σπόρου, εἰς τὴν εὐνοίαν δὲ τῶν Βασιλέων τῆς Γῆς ἡ βελτίωσις τῆς τύχης αὐτοῦ.

Ὁ ἐν Ἀσ'α Ὁρθόδοξος λαὸς ἔχει σπαρτίας ἀρετὰς, εἶνε τὸ κόσμημα τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου ἐν τῷ ψηφοθεήματι τῆς λαογραφίας Αὐτοῦ.

Φίλεργος, εἰρηνικὸς καὶ ἄγαν φιλόμουσος εἰσὶν αἱ ἀδιαφιλόνηκται ἀρεταὶ τοῦ λαοῦ τούτου. Ὁμιλεῖ τὴν γλῶσσαν τῶν ἀθανάτων αὐτοῦ προγόνων, ἔχεται τῆς πατρῴας αὐτοῦ πίστεως καὶ ἱστορίας καὶ προτιμᾷ μυριάκις τὸν θάνατον παρὰ νὰ ἀποξενωθῇ τῶν δύο τούτων μεγάλων αὐτοῦ πτερύγων : Ἑλλήν Χριστιανὸς, εἶνε ὁ τίτλος του, εἶνε ὁ ἀδάμας του, εἶνε τὸ κόσμημά του, ὅπερ δὲν ἀνταλλάσσει μὲ ὅλα τὰ πλούτη τῆς Γῆς.

Ὑμεῖς εἶπατε ἐν Κων)πόλει ὅτι εἰσθε εὐτυχῆς, διότι ὁμιλεῖτε τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, καὶ δὲν εἴχετε ἄδικον, δὲν εἶνε μικρὰ, Ὑψηλότατε, ἡ τιμὴ αὕτη ! Ἑλληνικὴ Γλῶσσα. Ἡ γλῶσσα τῶν Θεῶν τοῦ Ὀλύμπου, ἡ γλῶσσα Σωκράτους καὶ Πλάτωνος ! ἡ γλῶσσα τοῦ Κόσμου ἰσοῦται πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν καὶ τὸ κάλλος τῆς Ἑλληνικῆς, ἣν τόσον ὥραϊα ὁμιλεῖτε καὶ ἐξ ἴσου γράφετε ; Εἶθε Ὑψηλότατε, εἶθε ὁ λαὸς οὗτος νὰ ἐτύγχανε τῆς ὑψηλῆς Ὑμῶν συμπαθείας !

Ὁ πατὴρ Μπάουρ, [γέρον καθολικὸς ἱερεὺς ἐν Σμύρῃ, ὃς ἔμπροσθεν τοῦ Προΐγκλητος ἐνεχείρισεν εἰς τὸν κ. Λαμπάκην β βλῖον αὐτοῦ πλήρες ὕβρεων κατὰ τῶν Ὁρθοδόξων, ἀνὴρ ἀγαθότατος], ἀνήκει εἰς τὸ σύστημα τῶν παλαιῶν σχολῶν, νομίζει ὅτι ὑπηρετεῖ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀνασαλεύων καὶ ταράττων τὴν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν γαλήνην !

Εὐτυχῶς ἀπὸ τινος πνέει πνεῦμα εἰρήνης καὶ πνεῦμα ἀγάπης, οὗ ἄνευ ἀδύνατον νὰ προσεγγίσωμεν καὶ νὰ ἀξιωθῶμεν τῆς ποθητῆς ἡμέρας τῆς ἐνώσεως.

Ἐν Βιέννῃ, ἔνθα ὠμίλησα πρὸς τοὺς ἐκεῖ φοιτητὰς τῆς Θεολογίας, τοῦτο μετὰ τοῦ ἐκεῖ λίαν πεπαιδευμένου καθηγητοῦ καὶ ἱερέως τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος κ. Schnoboda ἐλέγομεν, ὅτι οἱ Θεολόγοι, δὲν πρέπει ν' ἀναπτύσσωμεν τὰ σημεῖα τὰ χωρίζοντα, ἀλλὰ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὰ σημεῖα τὰ ἐνοῦντα.

Ὁ ζῆλος μου καὶ ὁ πόθος μου εἰς : «δουλεύειν τῷ Κυρίῳ».

Μετὰ σεβασμοῦ βαθυτάτου, τῆς Ὑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος ὑποκλινέστατος θεράπων

Γ. Λαμπάκης